med vissa sentida kontinentala undantag (Suiter & Koehler 1991), enbart består av partenogenetiska honor! Linnés beskrivning från 1767 baseras visserligen på material från Surinam, men dit har arten säkerligen spritts med människans hjälp. Vägen torde ha gått över Indiska Oceanen till Afrika med arabiska handelsfartyg och därefter från Afrika till Västindien med spanska slavhandelsskepp (Cornwell 1968).

Tack

Roy Danielsson vid Zoologiska institutionen i Lund, Thomas Jaenson på Zoologiska museet i Uppsala, Monika Åkerlund på Naturhistoriska Riksmuseet i Stockholm och Henrik Wallin på Anticimex AB i Stockholm har alla lämnat information om eventuella *Pycnoscelus*-fynd tillvaratagna å respektive institution. Torulf Greek lämnade uppgifter om artens förekomst i Vänersborg.

Litteratur

Cornwell, P.B. 1968. The Cockroach.Vol I. Hutchinson & Co. London.

Keilbach, R. 1966. Die tierischen Schädlinge Mitteleuropas. VEB Gustav Fischer Verlag. Jena.

Ragge, D.R. 1965. Grasshoppers, Crickets and Cockroaches. Warne & Co. London.

Suiter, D.R. & Koehler, P.G. 1991. Surinam Cockroach, *Pycnoscelis surinamensis*. Fact Sheet ENY-241, Inst. of Food and Agricultural Sciences, Univ. of Florida. http://hammock.ifas.ufl.edu/text/mg/10002.html

Upprop: rapportera fynd av dynglevande bladhorningar (Coleoptera: Scarabaeidae)!

Skalbaggsfaunan knuten till spillning av tamdjur är en i naturvårdssammanhang viktig grupp, som p.g.a. arternas känslomässigt laddade uppehållsort ofta försummats av samlare. Först på senare år har dyngbaggarnas betydelse i våra naturbetesmarker börjat uppmärksammas (se t.ex. artiklar i tidigare nummer av Entomologisk Tidskrift av Gunnar Gustavsson och Staffan Wiktelius). Såväl studier i andra länder som svenska entomologers erfarenheter tyder på att situationen för många arter är mycket allvarlig. Efterkrigstidens genomgripande förändringar i kreaturshållningen har medfört att flera tidigare allmänna arter nu riskerar att helt försvinna ur vår fauna. För flera arter har tillbakagången skett så snabbt att kunskapen om deras utbredning och status har släpat efter drastiskt. Ett slående exempel är *Aphodius merdarius*, som i Danmark av Victor Hansen betecknades som "meget almindelig", i en bok tryckt så sent som 1964. Senare efterforskningar har visat att *A. merdarius* är akut hotad eller möjligen utdöd i Danmark, och att det senaste fyndet gjordes just 1964! Hur situationen för denna och många andra arter är i Sverige är nästan helt okänt, men det tänker vi råda bot på.

För att få en mera aktuell bild av de svenska dyngbaggarnas status, tänker vi genomföra en kartläggning av det material som finns i svenska samlingar. Särskilt akut är att kartlägga de hotade eller potentiellt hotade arterna. Vi är därför mycket angelägna att få in uppgifter om fynd av nedanstående arter (nomenklatur enligt Catalogus 1995):

Geotrupes vernalis
Copris lunaris
Caccobius schreberi
Onthophagus (samtliga arter)
Aphodius subterraneus
A. putridus
A. luridus
A. zenkeri
A. coenosus
A. quadriguttatus
A. sphacelatus
A. punctatosulcatus
A. tomentosus
A. porcus
A. scrofa
A. merdarius
A. foetidus
A. foetens
A. sordidus
A. immundus
A. ictericus
A. granarius
Heptaulacus sus

En av oss (Mattias) har för avsikt att sammanställa fynden över tid för hela gruppen — inklusive de vanliga arterna, och inklusive deras icke-dynglevande släktingar (*Odonteus, Aegialia, Psammodius* m.fl.). Även bland de vanligare arterna tycks påtagliga förändringar ha skett, kanske i form av en generell minskning av värmekrävande arter och en ökning av skogsarter (p.g.a. den goda viltstammen). För att kunna utröna detta tar vi gärna emot fynduppgifter även för resterande arter.

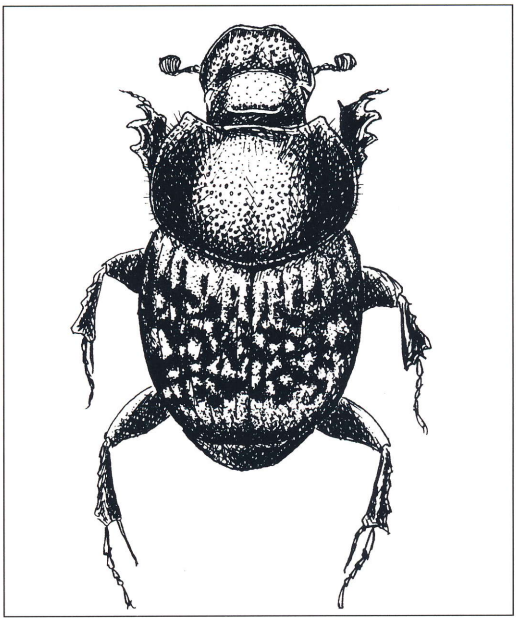

Onthophagus similis *— en representant för de s.k. horndyvlarna — ett släkte där alla de svenska arterna är rödlistade. Släktet* ***Onthophagus*** *känns snabbt igen på sin skarabéliknande habitus, men det är en grannlaga uppgift att bestämma de enskilda arterna, och i nuläget råder en viss osäkerhet om hur många arter vi egentligen har i landet. Teckning: Håkan Ljungberg.*

Tyvärr kan en del av dyngbaggarna vara rätt svåra att artbestämma. Känner du dig det minsta tveksam på bestämningen, ser vi därför gärna att du skickar exemplar till Håkan för kontroll. Har du en stor skalbaggssamling med många exemplar av de här arterna, hör av dig till oss så kan vi kanske göra hembesök.

Håkan Ljungberg
Kvartärbiologiska laboratoriet
Tornavägen 13
223 63 Lund
tel. 046 - 222 78 88 (arb.), 15 71 67 (hem)
e-post: Hakan.Ljungberg@geol.lu.se

Mattias Forshage
Pilvägen 3A
141 45 Huddinge
tel. 08-774 35 68